

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

VN/1646/2020

Erityisavustus kunnille maahanmuuttajien osaamiskeskustoimintaan (2020)

Valtion vuoden 2020 talousarvioesitykseen sisältyy työ- ja elinkeinoministeriön momentilla 32.50.03 (Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen) neljä miljoonaa euroa (4 000 000 €) maahanmuuttajien moniammatillisen osaamiskeskustoiminnan kehittämiseen ja laajentamiseen.

Määräraha kohdennetaan maahanmuuttajia palvelevaan osaamiskeskustyyppiseen toimintaan. Avustuksen tavoitteena on maahanmuuttajien koulutus- ja työllisyyspolkujen nopeuttaminen ja osaavan työvoiman saatavuusongelmien helpottaminen hallinnonalat ylittävällä yhteistyöllä ja tukitoimilla. Avustusta voivat saada kunnat, joissa asuu vähintään 8 000 vieraskielistä asukasta.

Hakuaika

Hakuaika alkaa 4.2.2020
Hakuaika päättyy 13.3.2020 klo 16.15

Nyt haettavissa on ajalle 1.1.2020–30.6.2021 yhteensä neljä miljoonaa euroa työ- ja elinkeinoministeriön pääluokan momentilta 32.50.03 (Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen).

Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriöllä on haettavissa avustusta opetus- ja kulttuuriministeriön pääluokan momentilla 29.01.53. Lisätiedot OKM:n erityisavustuksen hakemisesta löytyy: www.minedu.fi/avustukset.

Avustuksella on tarkoitus tukea jo käynnistynyttä osaamiskeskustyyppistä toimintaa ja sen kehittämistä tai vastaavan uuden toiminnan käynnistämistä. Avustus voi kattaa enintään 70 % prosenttia avustettavan toiminnan tai hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista. Mikäli hakija saa avustusta osaamiskeskustyyppiseen toimintaan myös vastaavasta opetus- ja kulttuuriministeriön määrärahasta, otetaan omarahoitusosuutena huomioon hakijan rahoitus koko hankekokonaisuuteen.

Mikäli avustuksen saaja haluaa siirtää avustusta eteenpäin, tulee avustuksen saajan ja käyttäjän laatia siirrettävän avustuksen käyttöä koskeva sopimus.

Avustukseen sovellettavat ehdot ja rajoitukset: [Valtionavustuslaki](#) (688/2001) sekä työ- ja elinkeinoministeriön erityisavustuksen ehdot ja rajoitukset (TEM/2013/09.01.01/2018).

Hankkeiden tukikelpoisia kustannuksia voi syntyä 1.1.2020–30.6.2021.

Mihin avustus on tarkoitettu?

Avustus myönnetään valtionavustuslain (688/2001) tarkoittamana erityisavustuksena. Rahoitusta voi hakea maahanmuuttajien moniammatillisten osaamiskeskustoimintaa tukevien toimenpiteiden kustannuksiin.

Avustuksen tavoite

Avustuksen tavoitteena on tukea hallitusohjelman tavoitteita, joiden mukaan maahanmuuttajien aktiivista kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan vahvistetaan, tehostetaan ja nopeutetaan. Kotouttamispalveluiden laatua, velvoittavuutta ja vaikuttavuutta parannetaan. Lisäksi tuetaan maahanmuuttajien työllistymistä ja mukaanpääsyä suomalaiseen yhteiskuntaan muun muassa rakentamalla 'yhden luukun' moniammatillisia osaamiskeskuksia ja vahvistamalla olemassa olevaa osaamiskeskustoimintaa.

Miten avustusta haetaan?

Avustusta haetaan työ- ja elinkeinoministeriön hakulomakkeella, joka on saatavissa [tem.fi](#)- ja [kotouttaminen.fi](#) -verkkopalveluissa hakuaikana. Hakemus voidaan toimittaa työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamoon joko sähköisesti tai paperiversiona.

Millä perusteilla hakemuksia arvioidaan?

Rahoitettavien osaamiskeskushankkeiden edellytetään toteuttavan mallia, jolla yhdistetään työ- ja elinkeinoministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusta ja sovitetaan yhteen koulutuksen, työllistymisen ja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja aikuisille maahanmuuttajille opiskelu- ja työllistymisvalmiuksien parantamiseksi ja työllistymisen edistämiseksi.

Rahoitettavien osaamiskeskushankkeiden edellytetään järjestävän riittävän pitkiä kartoitusjaksoja, joissa asiakkaan kokonaisvaltainen tilanne sekä siitä johtuvat palvelutarpeet kartoitetaan. Jaksot voivat sisältää asiakkaan perustaitojen, esimerkiksi kielitaidon, matematiikan, digitaalisten taitojen, opiskelutaitojen sekä työllistymisvalmiuksien ja ammatillisen osaamisen kartoituksia. Lisäksi niiden aikana voidaan kartoittaa laajemmin asiakkaan työ- ja toimintakykyä.

Hankkeissa tulee järjestää ja kehittää asiakkaiden ohjauspalveluita. Niissä tulee kehittää kohtaavaa asiakastyötä sekä kiinnittää erityisesti huomiota ohjauksen osuvuuteen ja jatkuvuuteen koulutukseen tai työelämään siirryttäessä.

Hankkeissa tulee tehdä monialaista verkostomaista yhteistyötä alueen eri toimijoiden, esimerkiksi TE-toimiston, alueen koulutuksen tarjoajien, erityisesti ammatillisten oppilaitosten, työelämän ja kolmannen sektorin kanssa.

Osaamiskeskushankkeiden tulee myös tarjota tukea asiakkaiden työelämään tai koulutukseen ohjaukseen, vahvistaa työelämään tai koulutukseen siirtyvien asiakkaiden osaamista sekä edistää heidän työelämässä ja koulutuksessa tarvitsemiensa taitojen ja valmiuksien kehittymistä.

Osaamiskeskushankkeiden tulee rakentaa yhteyksiä työelämään sekä kehittää asiakkaiden työllistymistä edistäviä palveluja. Näitä voivat olla esimerkiksi työhönvalmennus, jossa kehitetään työelämä- ja työnhakutaitoja, tarjotaan räätälöityä tukea työllistymisessä sekä (omakielistä) tukea koulutuksessa. Myös tuki työpaikoilla sekä asiakkaille että työnantajille tulee olla osa hankkeiden toimintaa.

Työ- ja elinkeinoministeriö päättää rahoitettavista hankkeista yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa.

Erityisavustukset ovat harkinnanvaraisia. Hakemusten arviointi ja keskinäinen vertailu perustuvat kokonaisarviointiin, jossa otetaan huomioon seuraavat hakukohtaiset perusteet:

1. Hakukohtaiset myöntöperusteet

Työ- ja elinkeinoministeriön rahoitusta myönnetään kustannuksiin, joita aiheutuu asiakkaan työelämävalmiuksien parantamisesta, työelämään ohjaamisesta ja tuesta työssäkäynnin alkuvaiheessa, yritys- ja työelämäkontaktien luomisesta ja kehittämisestä sekä eri kieliryhmiä palvelevien digitaalisten osaamisen kartoittamis- ja tunnistamispalveluiden ja muiden uutta teknologiaa ja robotiikkaa hyödyntävien toimintamallien, palveluiden ja välineiden kehittämisestä tai hankkimisesta.

Toiminta nopeuttaa maahanmuuttajien koulutus- ja työllisyyspolkuja ja helpottaa osaavan työvoiman saatavuutta.

Toiminta tapahtuu moniammatillisesti kunnan, TE-hallinnon ja oppilaitosten välisenä yhteistyönä.

Hanke tuottaa tai edelleen kehittää robotiikkaa hyödyntäviä toimintamalleja tai digitaalisia välineitä maahanmuuttajien osaamisen kartoittamiseen ja tunnistamiseen sekä sujuvaan ja joustavaan osaamisen kehittämisspolkuun.

Hankkeessa tehostetaan, edistetään ja tuetaan maahanmuuttajien työelämään ohjaamista, maahanmuuttajan alkuvaihetta työelämässä ja tuetaan pääsyä ja sijoittumista työelämään.

Hankkeella on selkeä ja kustannustehokas toteutussuunnitelma.

Hankesuunnitelmassa määritellään kunkin osallistuvan tahon osavastuu hankkeessa sekä tulosten soveltamisessa ja levittämisessä.

Hankesuunnitelmassa esitetään, miten toteuttajat seuraavat ja arvioivat hankkeen toimintaa ja sen vaikutuksia koko toteutuksen ajan ja millaisia kriteereitä tavoitteiden saavuttamisen arvioinnissa käytetään.

Hankehakemukselle on eduksi, mikäli hankkeeseen sisältyy laajempaa yhteistyötä keskeisten sidosryhmien, kuten opetuksen ja koulutuksen järjestäjien, kolmannen sektorin, yritysten ja muun työelämän kanssa.

Sukupuolten välisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen katsotaan eduksi hakemuksia arvioitaessa.

2. Valtionavustuslain mukaiset yleiset edellytykset

Työ- ja elinkeinoministeriö voi myöntää avustusta vain, jos valtionavustuslain mukaiset avustuksen myöntämisen yleiset edellytykset täyttyvät. Ministeriö ottaa yleiset edellytykset huomioon myös avustuksen määrää harkittaessa.

Valtionavustuksen myöntämisen yleisiä edellytyksiä ovat (Valtionavustuslaki 688/2001 7 § 1 mom.):

- Tarkoitus, johon valtionavustusta haetaan, on yhteiskunnallisesti hyväksyttävä.
- Avustuksen myöntäminen on perusteltua valtionavustuksen käytölle asetettujen tavoitteiden kannalta.
- Avustuksen myöntäminen on tarpeellista huomioon ottaen hakijan saama muu julkinen tuki sekä hankkeen tai toiminnan laatu ja laajuus.
- Valtionavustuksen myöntäminen vääristää vain vähän kilpailua ja markkinoiden toimintaa.

3. Esteitä avustuksen myöntämiselle

Jos hakija on saanut aiemmin avustuksia ministeriöltä, sen tulee huolehtia, että avustuspäätöksissä edellytetyt selvitykset avustusten käytöstä on tehty määräaikaan mennessä. Ministeriö hylkää hakemuksen, jos hakija on olennaisesti laiminlyönyt velvollisuuttaan antaa ministeriölle tietoja aiemmin myönnettyjen avustusten käytön valvontaa varten.

Hakemus hylätään myös, jos se saapuu määräajan jälkeen.

Millaisia ehtoja avustuksen käyttöön liittyy?

Avustusta saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty. Työ- ja elinkeinoministeriön myöntämä avustus voi kattaa enintään avustuspäätöksessä määritellyn osuuden avustettavan toiminnan tai hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista. Avustus ei myöskään yhdessä muiden julkisten tukien kanssa saa ylittää hyväksyttävien kustannuksen määrää. Hyväksyttävät kustannukset määritellään avustuspäätöksissä ja sen liitteissä.

Hyväksyttäväksi kustannuksiksi luetaan palkoista tai palkkioista kutakin palkansaajaa kohden enintään määrä, joka vastaa 80 000 euron vuosipalkkaa lakisääteisine sivukuluineen. Palkka voidaan maksaa rahapalkkana tai luontoisetuna.

Avustuksen saajana taloudenhoito ja hallinto on järjestettävä asianmukaisesti.

Avustuksen käytöstä on tehtävä selvitys viimeistään päätöksessä mainittuna päivänä.

Avustuksen saajalta edellytetään kustannuspaikkakohtaista talousraportointia, jos kyseessä on erityisavustus tai yleisavustus osaan toiminnasta.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus tehdä valtionavustuksen saajan talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia, jotka ovat tarpeellisia valtionavustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa (valtionavustuslain 16 §)

Avustuksen saajan tulee selvittää, onko sillä velvollisuus noudattaa hankintalainsäädäntöä, ja ottaa tämä toiminnassaan huomioon. Myös valtioon, kuntiin tai seurakuntiin kuulumaton avustuksen saaja voi olla velvollinen kilpailuttamaan hankintansa noudattaen hankintalain mukaisia menettelyjä.

- Jos avustuksen saaja täyttää julkisoikeudellisen laitoksen tunnusmerkit (esim. rahoituksesta yli puolet on julkista rahoitusta) avustuksen saajan tulee noudattaa hankintalakia kaikissa hankinnoissaan.
- Jos avustuksen saaja saa avustusta tiettyyn hankintaan yli 50 % hankinnan arvosta, saajan on tässä hankinnassa noudatettava hankintalakia. (Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1379/2016)

Työ- ja elinkeinoministeriö on linjannut, että avustuksen saajan tulee pyytää tarjous useammalta kuin yhdeltä toimittajalta sellaisissa tavara- ja palveluhankinnoissa, jotka alittavat kansallisen kynnyсарvon mutta joiden arvo ilman arvonlisäveroa ylittää 20 000 euroa.

Katso avustusten ehdot ja rajoitukset kokonaisuudessaan.

Miten tuloksista ja avustuksen käytöstä raportoidaan?

Avustuksen käytöstä on tehtävä selvitys viimeistään päätöksessä mainittuna päivänä. Selvitykseen sisältyy sekä talousraportointi että tuloksellisuusraportointi. Avustuksen saajalta edellytetään kustannuspaikkakohtaista talousraportointia, jos kyseessä on erityisavustus tai yleisavustus osaan toiminnasta.

Tuloksellisuusraportoinnissa edellytetään ainakin seuraavien seurantatietojen keräämistä ja raportointia kalenterivuositain:

1. Uusien asiakkaiden määrä seuraavissa kategorioissa (yhteensä ja sukupuolten mukaan jaoteltuna):
  - a. Neuvonta-asiakkaat
  - b. 1–2 viikon kartoitusjakson läpi käyneet asiakkaat (yhteensä sekä sen mukaan, onko kotoutumisaika edelleen käynnissä)
  - c. Osaamisen kehittämisen asiakkaat, ml. valmennusasiakkaat (yhteensä sekä sen mukaan, onko kotoutumisaika edelleen käynnissä).
2. Päättyneiden asiakkuuksien keskimääräinen kesto 1–2 viikon alkukartoituksesta jatko-ohjaukseen

3. Päättäneiden asiakkuuksien määrä ja jakautuminen seuraaviin jatko-ohjauspolkuihin:
- a. Asiakkuus päättynyt tutkintotavoitteiseen koulutukseen (esim. osatutkinto tai ammattitutkinto)
  - b. Asiakkuus muuhun koulutukseen (esim. valma, vapaa sivistystyö)
  - c. Asiakkuus päättynyt työhön
  - d. Asiakkuus päättynyt työkokeiluun
  - e. Asiakkuus päättynyt oppisopimukseen
  - f. Asiakkuus päättynyt työttömyyteen (TE-toimisto/TYP/muu)
  - g. Asiakkuus päättynyt muun syyn takia

Miten avustusta haetaan?

Haku käynnistyy 4.2.2020 ja päättyy 13.3.2020 klo 16.15. Hakijan tulee täyttää ja toimittaa hakijatahon virallisten nimenkirjoittajien allekirjoittama Erityisavustus kunnille maahanmuuttajien osaamiskeskustoimintaan (2020) -hakulomake liitteineen työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamoon Ritarikatu 2 B, Helsinki (klo 8–16.15); postitse PL 32, 00023 Valtioneuvosto tai sähköpostilla kirjaamo@tem.fi viimeistään hakuajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä.

Kuoreen tai otsikkokenttään laitetaan merkintä ”*Erityisavustus kunnille maahanmuuttajien osaamiskeskustoimintaan VN/1646/2020*”.

Vastuu hakemuksen perille saapumisesta on lähettäjällä.

Hakemusta ei oteta käsittelyyn, jos se saapuu työ- ja elinkeinoministeriöön määräajan jälkeen.

Lomakkeen täyttöohje

Hakijan tiedot

Hakijan tiedot – Hakijaorganisaation nimi ja yhteystiedot sekä hankkeesta vastaavan yhdys henkilön nimi.

Hankkeen nimi – Hankkeen nimi ja tarvittaessa nimen lyhenne.

Hakijan kokemus ja osaaminen – Hakijan aiempi kokemus ja osaaminen osaamiskeskustoiminnan tai vastaavan tyyppisen toiminnan järjestämisestä.

Hankesuunnitelma

Tarvekuvaus – Miksi hanke on tarpeellinen toteuttaa? Miten tarve on selvitetty? Kuvaile mahdollinen tulevaisuudenkuva ja hankkeen rooli sen saavuttamiseksi.

Tavoitteet – Mitkä ovat hankkeelle asetetut tavoitteet ja miten ne vastaavat hakuilmoituksessa esitettyjä avustuksen tavoitteita?

Toteutustapa – Mikä on hankkeen lähtötilanne? Miten hanke toteutetaan? Mitä toimenpiteitä tai vaiheita hankkeeseen sisältyy? Onko hanke osa isompaa hankekokonaisuutta? Mitä osahankkeita hankekokonaisuuteen kuuluu?

Haetaanko avustusta usean yhteisön hankkeeseen?

Yhteistyötahot - Mitkä tahot osallistuvat hankkeen toteuttamiseen? Mitkä ovat niiden vastuut ja työnjako?

Muut keskeiset yhteistyökumppanit – Yhteistyökumppaneiden roolit ja työnjako

Toiminnan tulokset ja vaikutukset – Millaisia tuloksia toiminnalla saadaan aikaan? Minkälaisia lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutuksia sillä odotetaan olevan?

Suunnitelmassa tulisi kiinnittää huomiota erityisesti toiminnan pitkäaikaiseen vaikuttavuuteen.

Seuranta ja arviointi – Miten toiminnan etenemistä ja tuloksellisuutta seurataan ja arvioidaan? Miten toiminnasta kerätään palautetta (menetelmät, keneltä)?

Yhteistyötahot – Yhteistyötahojen nimet sekä Y-tunnus

Muut keskeiset yhteistyökumppanit – Kuvaile yhteistyökumppaneiden roolia ja työnjakoa

Kohderyhmä – Mihin tahoihin tai ryhmiin hankkeen vaikutukset kohdistuvat?

Hankkeeseen osallistuvien henkilöiden määrä – arvioi, kuinka monta henkilöä hankkeeseen osallistuu

Miten hankkeen kohderyhmä osallistuu toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin – Miten kohderyhmä on mukana toiminnassa?

Aikataulu – Hankkeen suunniteltu toteutusajankohta ja sen eri vaiheiden aikataulut

Tulokset ja vaikutukset – Mitä tuloksia ja vaikutuksia hankkeelta odotetaan?

Tulosten hyödyntäminen – Miten hankkeen tuloksia vakiinnutetaan? Miten hyviä käytäntöjä levitetään? Miten tuloksista tiedotetaan? Mitkä ovat mahdolliset jatkotoimet?

Mitä tiedonkeruumenetelmiä / mittareita tullaan käyttämään hankkeen tulosten osoittamiseksi? Esim. palautekyselyt, asiakaspaneelit, itsearviointit

Miten hanke vastaa hakuilmoituksessa esitettyihin hakukohtaisiin myöntöperusteisiin?

Miten hanke vastaa hakuilmoituksessa esitettyihin, ministeriöstä myönnettäviin avustusten yleisiin perusteluihin?

Muuta – Muuta hankehakuun liittyvää selvitystä

Talousarvio

Kustannusarvio

- Henkilöstökulut – Palkattavan henkilöstön palkkauskulut, työnantajan maksamat pakolliset vakuutusmaksut (työeläkemaksut, työttömyysvakuutusmaksut ja muut sosiaaliturvamaksut) ja lomarahat
- Toimitilakulut – Ilmoita tässä esim. vuokra, siivouskulut, sähkömaksut ja muut toimitilakulut
- Ulkopuoliset palvelut – Ilmoita tässä esim. matkatoimistopalvelut, käänöspalvelut, taloushallintopalvelut, konsulttipalvelut
- Muut kulut – Erittele muut kulut mahdollisimman tarkkaan, esim. matka- ja majoituskulut, markkinointikulut, mainoskulut, edustuskulut.
- **Yhteensä** – Koko hankkeen kustannukset yhteensä

Rahoitussuunnitelma

- TEM:itä haettava avustus – TEM:itä haettava valtionavustus
- Oma rahoitus – Oma rahoitus on muuta tuottoa, kuten esim. vuokratuottoa. Oma rahoituksen on oltava sellaista, että se on todennettavissa kirjanpidosta. Hankkeen oma rahoitus tai muualta saatu rahoitus hankkeen toteutukseen
- Muu julkinen rahoitus – Esim. kunnan, valtion laitosten ja virastojen (mm. ministeriöt, Suomen Akatemia, AVI:t, OPH, TE-toimisto), opintokeskukset, seurakunnat, kirkkohallitus.

- Yksityinen rahoitus – voi olla varainhankintaa, esim. sponsorituet, säätiöiltä saatava rahoitus, yritys yhteistyö jne.
- Muu rahoitus
- **Yhteensä** – Rahoitus yhteensä